

Ali DOĞAN

İkizce Kaymakamı

YALAN

Aylar sonra görevinin başına dönme heyecanını sarmıştı. Sanki mesleğe yeniden başlıyordu, ilk günkü gibi. Makam aracından topallayarak indi. Aksayan bacağı geçirdiği kazanın en acı ve belirgin hediyesi olmuştu. Bir de konuşma bozukluğu vardı tabi. Zaman zaman kekeliyor, kelimeleri çıkaramıyor, sözcükleri mantıklı bir şekilde dizemiyor, düzgün cümle kuramıyordu. Öyle ki kendini kimi zaman dilini bilmediği bir ülkede meramını anlatmaya çalışan bir yabancı gibi hissediyordu. Kazadan hatırladığı tek şey kafasını çok şiddetli çarpmış olduğuydu. Buna rağmen, söylenenleri hâlâ kusursuz olarak anlayabildiği için şükrediyordu. Yaşadığı kazadan sonra kaydettiği iyileşme ve bunun için sarf ettiği azim hakikaten takdire şayandı. Doktorlar, “yürüyemeyebilir, konuşamayabilir” diye öngörülerde bulunurken, o bugün canı gibi sevdiği kaymakamlık mesleğine yeniden dönmenin sevincini yaşıyordu.

Otuz beş yaşındaydı Kaymakam Adnan. Mesleğe on iki yıl önce girmişti. Hiç evlenmemişti, evlenmeyi de düşünmüyordu. Hayata onu en çok bağlayan şey kuşkusuz mesleğiydi. O kadar ki, hayata bir daha gelse ve kaymakamlık diye bir meslek olmasa ne iş yapardı, yapmak isterdi, bilmiyordu. Meslekte ve çalışanları arasında sert mizacı, pek gülmeyen yüzü, disiplin tutkusu ve dürüstlüğüyle tanınırdı. Yalan söylediğine bir kez bile şahit olunmuş değildi. Tutamayacağı sözü vermez, kimseyi boş hülyalara sürüklemeydi. Olduğu gibi görünmek ve davranmak hayatının şiarıydı. “Harbî” ifadesi onun için en çok kullanılan tabirlerdendi. Hile, yalan, dolan, dalavere, ketenpere ile başarılı olmaktansa başarısız

olmayı yeğ tutardı hep. Gerçi talih bu ya, hep de başarılılar kervanından olmuştu. Rahmetli babası Hüseyin Ağa, köylülerin deyişiyle “Üssüğün Ağa” hayatında en tesirli model olmuştu ona. Hüseyin Ağa da çevresinde hep mert, yürekli ve düzgün bir insan olarak bilinirdi. Çocuklarında iki şeye çok dikkat ederdi Hüseyin Ağa; haram lokma yememelerine ve daima güvenilir insanlar olmalarına. Takdir edilen pek çok güzel huyunun kendisine babasından tevarüs ettiğini hiç unutmazdı Adnan. Babasının kendisine parmak sallayıp “Asla yalan söyleme. Öleceğini bilsen bile...” deyişi sıkça gözünün önüne gelirdi.

Çalışanları arasında kaymakamlarına yeniden kavuşmanın sevinci vardı belli ki. Hükümet konağı bayram yeri gibiydi. Herkes elini sıkıp geçmiş olsun demek için sıraya girmişti. Hiç de sevmezdi böyle şatafatlı merasimleri. Koltuğuna oturdu. Neredeyse tüm daire amirleri odadaydı. Kendisini kimin sevdiğini, kimin sevmediğini bittabi çok iyi bilirdi. Kazadan daha birkaç ay önce disiplin cezası verdiği bir müdür “Efendim, hanımla ben gece gündüz size dua ettik.” deyince gülmeye başladı. İş takip etmezliği yüzünden kendisinden sürekli azar yiyen bir başka müdürünse “Sayın Kaymakamım sizensiz buraların hiç tadı yoktu” sözü onu daha da güldürdü. “Sizi çok özledik” diyen partililer ise onu kahkahaya boğdu. Odadaki herkeste bir şaşkınlık hâkimdi. Koltukta bir adam oturuyordu ama bu adam kazadan önceki kaymakamları olamazdı. Onun şimdide değin böyle kahkahalarla güldüğü ne görülmüş ne duyulmuş şeydi. Kimse bu hale bir anlam verememişti.

Meslektaşlarını çok özlemişti. Valilikte yapılan, kazadan sonraki ilk toplantıda tüm arkadaşları, meslek büyükleri sarılarak karşılamışlardı onu. Bir Cemal Abi'si vardı, meslekte kaymakam refikliği stajını yanında yaptığı. Şu hayatta en sevdiği insandı şüphesiz. Hep "insanın böyle abisi olacak" diye içinden geçirdiği Cemal Abi'si. Kismetle bakın ki, yıllar önce yanında staj yaptığı Cemal Bey yıllar sonra aynı ilde çalıştığı meslektaşı olmuştu. Kazadan sonra kendisi için en çok endişelenen de o olmuştu, toplantı öncesi ona en sıkı sarılan da. Her fırsatta "Allah herkese onun gibi bir meslek abisi" versin der, gittiği her yerde Cemal Bey'i methederdi. Cemal Bey, annesini-babasını yıllar önce kaybetmiş, kardeşiz biri olarak Adnan için kelimenin tam manasıyla bir "abi" olmuştu. "Geçmiş olsun", "Allah bir daha göstermesin", "Allah daha büyüklerinden korusun..." dilekleri arasında toplantıya geçildi. Her toplantıda yaptığı gibi Cemal Bey'in yanına oturdu. Vali Bey her zamanki "kaymakamları sever gibi gözükp sevmez" edasıyla konuşmaya başladı. Vali Bey konuştuğu bizimkinin suratına bir gülmedir yayılmaya başladı. Tebessüm büyüdü büyüdü, yerini sesli gülmeye bıraktı. Bütün bakışlar üzerine çevrildi; Vali Bey konuşmayı kesti, o da gülmeyi. Bu sefer sözü il müdürlerinden biri aldı. Müdür konuştuğu Adnan gülüyor, adam lafı uzattıkça bizimkinden yükselen gülme sesi daha da artıyordu. Ne müdür konuşmayı, ne de Adnan gülmeyi kesiyordu. Cemal Bey, Adnan'ı eliyle dürttü. Bu ani davranış üzerine Adnan kendine geldi. Cemal Bey, Adnan'ın kulağına eğildi, "Ben şimdi dışarıya çıkıyorum, hemen arkamdan gel" dedi ve kalktı. Bir-iki dakika sonra, Adnan da yerinden kalkıp dışarı çıktı. Kapının hemen önünde gözlerini kendisine hışımla dikmiş Cemal Bey'i gördü.

- Napiyorsun sen, dedi sert bir edayla Cemal Bey.
- Ne yapıyorum abi, dedi şaşkın bir yüz ifadesiyle ve kekeleyerek.
- Vali Beyin karşısında gülüyorsun.
- Gülmedim abi, dedi, iki kelimeyi zor bir araya getirerek.
- Bak Adnan, geçirdiğin kazadan sonra herkes her kusurunu hoş görür ama hiçbir vali kendisi konuşurken sesli gülen bir kaymakama iyi gözle bakmaz. Dikkatli ol.
- Tamam abi, farkında değildim, dedi mahcup bir sesle.

Cemal Bey ve Adnan yeniden içeri girdiklerinde ilin, mikrofonu en çok seven, "çok şey söyleyip hiçbir şey anlatmayan müdürü" almıştı. Müdür konuşuyordu. Huuydu, söz kendisine verilince kendi işi hakkında gerekli-gereksiz her şeyi anlatır, dinleyenleri bayar, isyan ettirir, "hadi be adam, bitir artık!" dedirtirdi. Kaymakam adaylığında yanında staj yaptığı müfettiş abisi psikolojiye çok meraklı birisiydi. Müfettiş abisi "Bizim meslekte sabır önemlidir. Ömrün toplantılarda geçecek. Oralarda meramını anlattığını sanan fakat bir türlü anlatamayan müdürler, memurlar göreceksin. Belki uflayacaksın, pufalayacaksın ama adam bunu bile anlamayacak. Saçmasapan, anlamsız, bağlantısız konuşmaya, lüzumsuz bilgileri toplantıya katılanların beynine boca etmeye devam edecek. Aslında psikoloji dünyası bu adamların yaptıklarına bilimsel bir isim bile vermiş: Verbiyasyon yani anlamsız yinleme. Ama adam bunu bilmeyecek bile. Yaptığının normal bir davranış olduğunu sanarak, bu bozuklukla bir ömür yaşayacak". Her zamanki gibi konuşmasını uzatınca herkes bıkkınlık sinyalleri vermeye, Adnan ise gülmeye başladı. Bu kez Vali Bey'in dikkatinden kaçmamış, "Kaymakam Bey bir şey mi söyleyecektin?" imasıyla da ikazını yapmıştı. Olayı Vali Bey'in fark ettiğini anlayan Cemal Bey Adnan'ın bacağını sıktı, toplantı boyunca da sıkıya devam etti. Adnan da mesajı almış, toplantı boyunca bir daha hiç gülmemişti.

Toplantı çıkışı Vali Bey, Adnan'ı odasına çağırttı:

- Kaymakam Bey anlıyorum, büyük bir kaza atlattın ama nedir bu saygısızlık, dedi yarı öfke yarı acımayla. Vali konuşurken kaymakamın güldüğü nerede görülmüş?
- Efendim, özür dilerim ama inanın kasten yapmadım, dedi üzüntüyle ve kelimeleri zar zor bir araya getirerek.
- Tamam ama daha dikkatli olalım bundan sonra, dedi tam bir ağır abi edasıyla.
- Anlaşıldı Sayın Valim, dedi ve tekrar özür dileyerek çıktı odadan Adnan.

Ne olduğunu kendisi de anlayabilmiş değildi. Ne yaptığını hatırlamıyordu bile. İki gün sonra Bakan'ın da katılacağı bir açılış vardı. Açılış öncesi tüm il yönetiminin katıldığı bir toplantı yaptı Bakan. Vali Bey, vali yardımcılarını, kaymakamları, il müdürlerini... İşlevsel olmayan, sıradan toplantılardan biriydi işte. Bakan Bey, sırayla isteyenlere söz hakkı verip onları dinliyordu. Söz dön-

dü dolaştı ve korkulan oldu, Bakan Bey ilin en narsist müdürüne sözü verdi. İlin en ilginç müdürü olduğu konusunda tüm kaymakamlar hemfikirdi. Müdür, biricik olduğunu zanner, hal ve hareketleriyle orada olmasa kendi kurumunun iki günde yerle yeksan olacağını ima eder tarzda konuşur, sürekli ilgi ve iltifat bekler, alamadığı zamanlarda kendi kendine söylenir, giyim-kuşamı, jest ve mimikleri ve de diksiyonuyla her zaman kibrini ihsas eder, diğer amirleri pek beğenmez, hatta kaymakamlara tepeden bakardı. Kaymakamlar ise onca afra tafa rağmen umumiyetle adamı kâle almaz, megalomaninin girdabına kapıldığını bildiklerinden acır, gülüp geçerlerdi. Müdürün Romalı edasıyla yaptığı konuşması ilerledikçe, daha doğrusu herkesi sıktıkça, Adnan yine gülmeye başladı. Müdür konuşuyor, Adnan tebessüm ediyordu; müdür konuşuyor, Adnan gülüyordu; müdür konuşuyor ve nihayet Adnan kahkaha atıyordu. Hem de öyle bir kahkaha ki, Bakan bile kafasını çevirip sesin geldiği yere bakma lüzumu hissetti. Allah'tan Cemal Bey her daim olduğu üzere hemen Adnan'ın yanındaydı da bildik yöntemle onu susturmayı başardı. Yalnız Vali Bey'in bakışı fırtına öncesi havanın kararması gibiydi. Toplantı bitti, açılış yapıldı, Bakan Bey gitti, Vali Bey'in makamında fırça seansı başlamıştı bile. Gözlerinden ateş çıkan Vali Bey demediğini bırakmadı haliyle. Adnan özür üstüne özür dileyerek odadan çıktı ve kapının hemen önünde koltukta oturan Cemal Bey'e rastladı: "Tekdir yedin değil mi? Dikkat et, bir dahakine kötek olmasın." Mahcup oldu, müsaade isteyip ayrıldı. Cemal Bey, Vali Bey'in en muteber gördüğü kaymakamlarından biriydi. Makama girdi.

- Sayın Valim, bahsettiğiniz okulla ilgili dosyayı arz edecektim.
- Onu bırak şimdi. Bu Adnan'ın hali ne böyle? Kazadan sonra dellendi mi bu çocuk?
- Hayırdır Sayın Valim?
- Görmüyor musun, olur olmaz gülüyor. Tamam, kaza, üzüldük filan ama böyle de olmaz ki canım.
- Efendim, müsaade ederseniz bu konuda ben de bir şeyler söylemek isterim.
- Tabi buyur.
- Ben Adnan'ı yıllardır tanırım. Kazadan sonra sizin de buyurduğunuz gibi bir haller oldu ona. Sadece yürümesinde ve konuşmasında değil, sanki psikolojisinde bir sorun var gibi geldi bana.

- Eee ne yapacağız öyleyse? Soruşturma açıp malulen emekli mi edelim yani?

- Sayın Valim, müsaade edin, hiç soruşturmaya filan girmeyelim, ben Adnan'ı ikna edeyim, İstanbul'da tanıdığım çok iyi bir psikolog var. Ona gönderelim, bir baksın. Ben ikna ederim onu, siz merak buyurmayın.

- Tamam, sen bir ilgilen de ona göre yapalım ne yaparsak, dedi Vali imalı bir şekilde.

İki hafta sonra Cemal Bey elinde bir dosya, Vali Bey'in odasına heyecanla girdi. Eli ayağı titriyordu. Dehşete kapılmış bir hali vardı. Adnan, Cemal Abisinin ricasını kabul etmiş, tedavisini olup dönmüştü. Cemal Bey hiç konuşmadan dosyayı Vali Bey'e uzattı. Vali Bey okudukları karşısında dondu kaldı. Doktorun kanaat kısmında aynen şöyle yazıyordu:

"Yapılan tetkikler ve daha önce düzenlenen raporların detaylı incelenmesi neticesinde, hastanın yaşadığı kaza dolayısıyla beyinde oluşan hasar sonucunda "AFAZİ"-ye maruz kaldığı anlaşılmıştır. Bu rahatsızlık dolayısıyla, hastada konuşma bozukluğu son derece normal olmakla birlikte çok nadir olan bir duruma rastlanmıştır. Normal bir hastanın, konuşan bir kişinin ses tonundaki küçük değişiklikleri algılayabilmesi mümkün değildir, ancak hastamız, konuşan kişinin değişen ses tonunda meydana gelen ufak değişikliklerden söylenen yalanları büyük oradan anlayabiliyor. Bu ona bir şekilde komik geliyor ve buna gülerken tepki veriyor. Ancak bunu bilinçli yapmadığı için verdiği tepkiyi hatırlamıyor ve kendini kontrol edemiyor. Uzun vadede kendini kontrol mümkün olabilir. Ancak kısa vadede bu imkansız. Sonuç olarak, tarafımızda hastanın bundan sonra memurluk görevini gerektiği gibi ifa edemeyeceği kanaati oluşmuş ve işbu rapor tanzim edilmiştir."

Okudukları karşısında Vali Bey'in dili tutulmuştu. Bunca senelik idarecilik yaşamında çok tuhaf vakalarla karşılaşmıştı ama böylesini ilk kez görüyordu. Ne diyeceğini bilemedi. Sonra Cemal Bey'e döndü ve "Malulen emekliğini isteyeceğiz mecburen." dedi. Cemal Bey'in suratı düşmüştü.

Adnan'ın dosyası bir ay sonra Bakanlık'ta önce Personel Genel Müdürü'nün, sonra Müsteşar Yardımcısı'nın, sonra da Müsteşar'ın önündeydi. Müsteşar dosyayı o kadar ilginç bulmuştu ki Bakan'la paylaşma ihtiyacı hissetmişti. Bakan dosyayı okudu ve "Kaymakam Bey'i acil

buraya istiyorum” dedi. Adnan, Vali Bey’i çok kızdırdığı için Bakan Bey tarafından çağrıldığını düşünüyordu. Evet, bu çok saçma bir düşünceydi ama aklına da başka bir şey gelmiyordu açıkçası. Adnan ertesi gün kapının önünde beklerken Bakan Bey, danışmanına “Ben sana bir şey sorduğumda sürekli yalan söyleyeceksin” deyip Adnan’ı içeri aldırıldı. Adnan içeri girdi, hoşbeşten sonra Bakan, danışmana bir soru sordu, danışman yalanları sıralamaya başladı. Danışman konuştuğu Adnan kahkaha atmaya başladı. Danışman sustu, Adnan gülmeyi kesti. Bakan danışmana bir soru daha sordu. Danışman konuşurken, Adnan gülüyor, Bakan da göz ucuyla onu süzüyordu. Yaptığının farkında değildi, bu çok açıktı. Adnan’ı dışarı çıkardı, Müsteşara dönerek:

- Bu çocuk bir hazine. Ve biz onu bir sandığa koyup toprağın altına koyuyoruz, dedi.
- Anlamadım Sayın Bakanım, dedi Müsteşar.
- Anlamayacak bir şey yok. Bu çocuk bir “insan yalan makinesi”. Onun bu ülkeye nasıl yararlı olabileceğini görmüyor musunuz, dedi.

Müsteşar şaşırılmıştı. Adnan emekli edilmedi, bilakis Bakan’ın yanında çalışmaya başladı. Tek görevi vardı: Bakan’ın görevlendirdiği tüm işlerde sadece “dinlemek.” Böylece Bakan, muhatabının dürüstlüğü ve samimiyetini Adnan’ın gülen ya da gülmeyen yüzünden anlayabiliyordu. Kısa süre sonra bu yeteneği bakanlar arasında yayılınca, Adnan uluslararası konularda ülkeye daha faydalı olacağı düşünülerek önce Dışişleri Bakan’ının yanına, sonra namı bir vesileyle ona ulaşınca da Başbakan’ın yanına alındı. Artık Başbakan toplantılarda onu yanından ayırmıyor, gittiği her ülkeye, her toplantıya, her programa yanında götürüyor, pek çok anlık kararı Adnan’ın suratına bakarak alıyordu. Öyle ki, ABD heyeti ile yapılan bir toplantıda, Başbakan’ın sürekli Adnan’a bakması Amerikan Dışişleri Bakan’ının gözünden kaçmamış ve Bakan hemen Adnan ile ilgili detaylı bilgi istemişti. İki gün sonra Adnan, Bakanlık’taki odasında çalışırken Amerikan Büyükelçiliği’nden bir davet geldi. Hayır mı, şer mi olduğunu bilemeden ama Müsteşar Yardımcısı’na da haber verip Büyükelçilik’e gitti. Çok bekletmeden onu Büyükelçi’nin ofisine kabul edildi. Büyükelçi:

- Adnan Bey, yeteneğini biliyoruz. İstedığın kadar maaş, güzel bir ev, araba, tatil... Ne istiyorsan verelim. Amerikan Hükümeti için çalışır mısın? Adnan çok şaşırıldı fakat çok da düşünmedi:

- Teklifiniz için teşekkür ederim. Ancak hükümetiniz için çalışırsam biliyorum ki eninde sonunda bir gün kendi ülkem aleyhine de çalışmış olacağım. Devletime bunu yapamam. O yüzden kabul edemem, deyip çıktı.

Tuhaf duygular içerisindeydi. Geçirdiği kazadan sonra hayatı nasıl da inanılmaz bir hal almıştı. Dün bir ilçenin kaymakamı iken, bugün koskoca Amerikan Hükümeti kendileri için çalışmasını istiyordu. Olacak şey değildi!

Günler günleri kovaladı. Vücudunda ters giden bir şeyler olduğunu fark ediyordu. Kazanın izleri olduğu gibi hatta daha da kötüleşerek üzerinde duruyordu zaten. Geçen zaman içinde konuşmasında da bir düzelme olmamış, eski konuşma yeteneğine bir türlü kavuşmamıştı. Bir gün daha önce hiç emaresini görmediği halde kalp krizi geçirip yatağa düştü. Kendine geldiğinde yanbaşıda Cemal Abisini bulmuştu gene. Tebessüm etti.

- Geçmiş olsun. Bizi korkuttun, dedi Cemal Bey, elini Adnan’ın eli üzerine koyarak.
- Teşekkür ederim abi.
- Vücudun artık yoğun tempoyu kaldırmıyor sanırım.
- Öyle gibi.
- Sana bir şey diyeceğim ama çekiniyorum açıkçası.
- Buyur abi. O ne demek.
- Galiba artık yoruldun. Hani diyorum ki, emekli olup dinlensen. Yanlış anlama ama haline bir bak. Benden on yaş gençsin ama on yaş ihtiyar gibi duruyorsun. Artık kendine işkence etme, emekli ol ve dinlen bence.
- Evet abi, haklısınız. Ama beni yoran bu yoğun iş temposu değil aslında. Beni yoran insanlar. Bu yalan dünyanın en büyük mahareti ne biliyor musunuz? Kendisi gibi sahte insanlar yaratması. Düşünsenize bir; iki dakika sonra var olup olmayacağını bilmediğimiz bu dünya için ne yalanlar söylüyor, nasıl da birbirimizi aldatıyoruz. Ve ben bunların hepsini anlıyorum. Sanki Allah’ın bana bir cezası gibi. Riyakar insanları fark ediyorum, yalanlarını, dolanlarını kolayca görüyorum ve insanların bu kadar kolay birbirlerini aldatıyor olmalarına şaşıyorum. Yani beni yoran iş değil, yorucu toplantılar, uzun uçak seyahatleri, ofiste sabahlamalar değil, bizzatıhi insanların kendisi.

- Hak veriyorum sana.
- Ama dediğini ben de düşünmüyorum değilim. Memleketime, köyüme dönüp kendime bir ev yapmak istiyorum. Babadan kalma biraz da toprak var, onu da eker biçer, huzur içinde yaşar giderim diye düşünüyorum. Cemal Bey şaşırmıştı:
- Ciddi misin?
- Evet, arada bana uğrarsanız, meşhur elmalarımızdan ikram ederim size, diye takıldı Adnan.
- Neden olmasın, dedi Cemal Bey gülerek.

Adnan dediğini yapıp, emekliye ayrılıp köyüne döndü. Kendisi için köyün alt başına ufacak, kutu gibi bir ev yaptı. Ama köyün en alımlı, en şirin eviydi doğrusu. Gelmeyeli köy nasıl da büyümüştü. Eğimli bir arazi üzerine kurulmuş olan köyün en aşağısı ile en yukarısı arasında üç aşağı beş yukarı iki buçuk, üç kilometre mesafe olmuştu. Rahmetli babasının evi, yani Adnan'ın doğduğu ev de köyün üst başında kalıyordu. Başına gelen kazayı herkes biliyordu ama afazi hastalığından kimseye bahsetmedi, sır gibi sakladı. Babadan kalma bahçesine meyve-sebze ektiriyor, sık sık bahçeye uğrayıp ağaçların altında oturuyor, huzur içinde börtü böceğin sesini dinliyordu. Kendisinin bir şey yapabildiği yoktu tabi, her şeyi gençlere para vererek yaptırıyordu ama gençler çalışırken başlarında durup talimatlar vermeyi de ihmal etmiyordu. Kaymakam alışkanlığıydı belki de.

Böyle yıllar yılları kovaladı. Artık, köye ilk geldiğinde işlerini görenlerin çocukları ona yardım ediyordu. Yaşı yetmişe dayanmıştı. Hayatı ev-cami-bahçe arasında geçiyordu. Köyün camisi köyün tam orta yerindeydi. Allah'tan üç-beş kişiden müteşekkil cami cemaati yalan nedir bilmiyordu da onlarla sohbet etmekten rahatsız olmuyordu. Onun dışında köylü ile pek oturup kalkmıyordu. Artık bastonsuz yürüyemez olmuştu. Bir kış günü ikinci camiinden çıktı, aklına rahmetli babası geldi. Birden onu çok özlediğini fark etti. "Bizim ev n'oldu ki?" diye geçirdi içinden. Köye kesin dönüş yaptığından beri dört-beş kez uğrak vermişti ama sonuncusunun üzerinden de epey zaman geçmişti. Gidip görmeye karar verdi. Biliyordu, yaptığı şey akıl kârı değildi, çünkü on beş yaşındaki bir çocuk için on dakikalık bir yoldu ama kendisi ancak bir saatte giderdi. Olsun, gene de gidecekti. Kan ter içinde, zaman zaman da kayıp düşme tehlikesi atlata atlata eski mahallesine vasil oldu. Ev çoktan viran olmuştu. Etrafında da bir tane bile sağlam bina kalma-

mıştı. Mahalle adeta cinler, periler semtine dönmüştü. Kar yağmaya devam ediyordu, yerde nereden baksan yarım metre kar vardı. Şöyle bir etrafına baktı. Liseye kadar burada yaşamıştı, ne güzel komşuları, ne güzel arkadaşları vardı. Süleyman Dayı'nın Hasan'ı ve Ali'si, Rabia Hala'nın Cemil'i, Mahmut Emmi'nin Hatice'si ve Ramazan Emmi'nin Rıza'sı... En sevdiği arkadaşı Rıza'ydı. Köyden çıkana kadar yedikleri içtikleri ayrı gitmemişti ama hayat işte, köyden çıktıktan sonra bir kere bile görüşmek nasip olmamıştı. Hemen sol tarafında, kışın çocukluğunda kaydıkları yedi-sekiz metrelik rampaya gözü takıldı. Kim bilir belki kaç yıldır çocuk cıvıltısına hasretti bu rampa. Çocukluğunda kar yağdı mı herkes kızığını alır defalarca ama defalarca, kardan sırlıslıkam oluncaya, burunları, kulakları kızarıncaya kadar kayarlardı burada. Tebessümle ve gözleri dolarak bir kere daha baktı mahalleye. İçinde biraz mutluluk biraz özlem biraz da hayal kırıklığı vardı. Kimsecikler yoktu. Ölü bir diyar gibi... Dalıp gitmişti. Onu kendine getiren açlıktan kemikleri sayılan bir köpeğin bacağına sürünmesi oldu. Köpeğe karşı o kadar bigâne kaldı ki, beklediği ilgiyi bulamayan köpek usulca savuştu. Hava da kararıyordu yavaştan. Öyle ya, kışın gün demeye ne vardı, göz açıp kapayıncaya kadar akşam oluverirdi. Dönmeye karar verdi ama adımını atmasıyla kendini yerde bulması bir oldu. Öyle sert düştü ki, bir süre kendine gelemedi. Kendine geldiğinde de artık akşam ezanı okunuyordu. Kalkmak için yeltendi, nafile, sırtına korkunç bir ağrı saplandı. Eliyle bastonunu yokladı, yoktu, belli ki düşme anında, fırlayıp gitmişti bir tarafa. Ne yapacaktı? Önce sağı üzerine, sonra solu üzerine kalkmayı denedi. Boşunaydı, her defasında bir ağrı saplanıyordu vücuduna. Belli ki bir yeri kırılmıştı. Bağırır, yardım istese? Kim duyacaktı ki bu ıssız mahallede? Bir Allah'ın kulu bile kalmamıştı. Kar yağmaya devam ediyor, kar taneleri üzerinde bir örtü oluşturmaya başlıyordu. "Birazdan Rıza gelir, beni ayağa kaldırr" diye düşündü. Onu da çok özlemişti. Bir bir komşularının suretleri gözünün önüne gelmeye başladı. Sonra parmak sallayıp "Kimseye asla yalan söyleme" diyen babası ve her daim mahcup annesi... Annesinin pamuk gibi elleri... Yüzünde bir tebessüm belirdi. Yalan söyleyen yüzlerce surat hızla gözünün önünden gelip geçti. Bu sefer gülmedi, tam aksine kaşlarını çattı, öfkeleni biraz da. Ve sonra Cemal Abisi, işte kucaklıyordu kendisini. Hep öyle bir abisi olsun isterdi. Bu beyaz örtü ne? Kar mı? Sanki beyaz bir kumaş. Kefen mi yoksa?